

PÖSTYÉNI PULSÁG

Előfizetési díjak :
 Egész évre 14.— kor.
 Félévre 7.—
 Negyedévre 3.50
 Egyes szám ára 30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap

TELEFON : 43.

Megjelenik hetenkint
 egyszer : hétfőn reggel.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet út 68.

Védekezés a pánszláv profitlovagok ellen.

Pöstyén, nov. 20.

A nyakunkra szakadt pánszláv veszedelemmel szemben, annak paralyzálására és talán teljes elhárítására csak egy út áll nyitva, csak egy eszköz áll rendelkezésünkre a vajmi kevés ki látással kecsegtető bojkotton kívül. Ez az eszköz: egy új bank alapítása.

Igaz, hogy itt a kitünően akkreditált Takarékpénztár, mely minden tekintetben bátran fölveheti és föl is veszi a versenyt a Népbankkal. Ám egy nézőpontból, amely itt elsősorban esik a mérleg serpenyőjébe, a természetük-nél fogva is minden és mindenki iránt bizalmatlan kiscgazdák megnyerése szempontjából, hiába is venné fel a harcot a Takarékpénztár a Népbankkal, ahol a kuliszszak mögül úgy rángatják a csalétekül előtérbe tolt kiscgazdákat, mint a vásári panorámás a marionetteket.

Ezt a tervezett bankot tehát úgy kell megcsinálni, hogy annak részvényei ha nem is kizárólag, de túlnyomó részben kiscgazdák kezébe kerüljenek, aminthogy a vezetés körül is, az igazgatóságban, megfelelő befolyást kell a kiscgazda-osztálynak biztosítani s ami a fő, a lehető legolcsóbb kölcsön nyújtásával megnyerni a gazda-társadalom bizalmát.

Erős a hitünk, hogy egy ilyen programmal meginduló bankot a kormány is szívesen támogat, különösen ha kellőképen kidomborítjuk azt a magosabb, nemcsak politikai, de ethikai szempontot is, mely a tervezett pénzügyi létesítését parancsoló szükségké teszi Pöstyén minden lakójának, aki nemcsak magyarnak vallja magát, de magyarul érez is.

Mert amint mi a dolgokat látjuk, itt csakis egy elszánt gazdasági élet-halál harcz segíthet a fenyegető veszélyt elhárítani. A

felénk dobott keztyüt fel kell venni s magyarságunk és hazifiságunk minden lelkesedését bele kell vinnünk a harcba, melyet lelketlen, nemzetiségi profitlovagok a nyers tömegek fanatizálásával, vak szenvedélyük elkorbácsolásával provokáltak.

Honarulás volna, ha az ellen-séget hüvelybe tett karddal fogadnánk, ha ölbetett kézzel, fatalisztikus nyugalommal néznénk, mint huzzák el a talajt lábunk alól s mint irányítják a hazaárulás mérgébe mártott nyilaikat minden ellen, a mi magyar.

A politikai kútmérgezők taktikája nyilvánvaló. Pöstyén — így okoskodnak — nemzetközi fürdőhely, ahol számos, a szláv fajhoz tartozó vendég is megfordul, akikre — mint idegen hatalmak alattvalóira — kellő regarddal kell lenni. Erre a courtoisiára alapítják a pánszláv finansziék itteni obszkurus miveleteiket, ab-

TÁRCA.

Eldobott szív.

Irta: Nemeskéri Kiss József.

Késő éjjel a kávéházban már csak néhány újságíró üldögélt együtt. A tea mellett arról beszélgettek, hogy most már nem történhetik semmi sem titokban, mindent megtudnak az újságírók s meg is írják. Miközben a beszélgetés folyt, a szomszéd asztalnál egy öreg úr telepedett le s ezt a megjegyzést hallva, oda szólt a társaságnak:

— Tévednek uraim, mert bizony nagyon sokszor nem tudják meg azt, a mi érdekes. Az emberi lélekbe nem látnak bele és feltületesen, csak így kívülről nézve közönséges dolgoknak látszanak, pedig nem egy nagy és mélyeséges tragédia.

— A nagy tragédiák mindig a nyilvánosság elé kerülnek — jegyezte meg az egyik újságíró.

— Dehogyan kerülnek. Azok a melyek egy ember belső világában játszódnak le s lelkét-szívét török össze, azok a melyeknek hőse ilyen küzdelem után bukik el, nem kerülnek nyilvánosságra, mert nehéz őket meglátni, csaknem lehetetlen.

— Mondjon csak egy ilyen esetet! — faggatták hitetlenül az újságírók.

— Véletlenül tudok; épen a minap történt annak a fiatal hivatalnoknak az öngyilkossága, a melyről az összes lapok öt soros hirben emlékeztek meg, pedig bizony igen érdekes története van.

Az öreg urat biztatták, hogy mondja el, majd meglátják. Belefogott hát a beszédbe.

— Az öngyilkos Bartay Ferenc volt. Mint árva gyerek került ide a fővárosba, s ott lakott abban a kis öreg házban, a hol én. Csöndes fiú volt, ha dolgát végezte, a hivatalában, otthon ült és bujta a könyveket. Egyetlen kedvtelése volt a színház; különösen az egyik operettszínházba járt gyakran.

A mikor aztán összeismerkedtünk, nyári estéken gyakran ültünk az udvaron a diófák alatt s olyankor olyan különös

dolgokat beszélt, hogy nagyon föl keltette az érdeklődésemet. Elmondotta a többi közt, hogy nagy terve van. Mivel szegény ember, valamit alkotniai kell, hogy feltűnjön s méltó legyen arra, a mit el akar érni. Többet nem mondott, de észrevettem, hogy valami nagy szenvedelem hevithette a különben oly egyszerűnek látszó embert. Sohasem beszélt róla, de egyszer aztán véletlenül elárulta magát. Együtt voltunk az operettszínházban s hazajövet nagyot sétáltunk. Oda kerültünk megint a már csöndes színház mellé és Bartay, aki egész idő alatt alig szólt valamit, megállt a sötét épület előtt és így szólt:

— Nézze ezt a házat. Még előbb tündéri fényben uszott, tele volt emberrel, muzsikaszó zengett és dal csegett falai között, most temetői némaság és kietlen sötétség honol benne. S miközben édes mámorító dal, vidám kacagás hangzott benne, ki hinné, hogy valaki ott a homályos nézőtérén könnyet ejtett? Ki tud arról, hogy fenn a magasban az elsötétült csillár körül a sok virág elszállott illata egy keserves könnycsepp tűnő párájával ölelkezik minden vigasság után.

Meglepetve hallottam e szavakat s

ban a reményben, hogy a külföldi fajrokonokban megtalálják azt a hátvédet, mely magyarelles üzelmeiket fődí.

Nos hát, ebben a feltevésükben alaposan tévednek. Mert a köteles courtoisia, a hagyományos magyar vendégszeretet és a saját fészükbe rondító paraziták közt nemcsak mi, de minden művelt külföldi is megtudja húzni a hártármegyét.

Igy hát bármennyire is szeretnének Pöstyénből pánszlá centrumot teremteni, mely földrajzi fekvésénél fogva is, szívesen elhisszük, erre egyenesen predestinált, a terv csütörtököt fog mondani, föltéve persze, hogy összeállunk, erős, áthatlan falat alkotva Pöstyén magyarságának kapuja előtt, elzárjuk az utat Simonics kései utódai előtt.

A felvonulásnak, erőink tömörítésének első etapéja csakis a gazdasági szervezkedés lehet. Csináljuk meg minél előbb a „Gazdasági Népbankot.”

Ne feledjük: Periculum in mora!

XXX.

Iskola és kongregáció.

Pöstyén, nov. 20.

A kongregációk körül országsszerte szevedélyes vitatkozások folynak; a radikálisok azt állítják, hogy a kongregációk a reakció és az ultramontanizmus harci szervei, viszont a kongregáció barátjai azt vitatják, hogy ezek a kegyes egyesülések mi másra sem valók, mint arra, hogy a hitéletet mélyítsék, bensőségesebbé tegyék.

Hagyjuk ezt a kérdést eldöntetlenül. Nekünk elég az, hogy gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedett az iránt, hogy az állami középiskolákban a kongregációk gyűléseit beszüntessék.

Ennek az intézkedésnek a megindoklásához nem is szükséges az, amit a radikális elemek hirdetnek, hogy a kongregációk csakugyan harci szervezetek legyenek. Elég az, hogy miatta erős izgalmak, vetélkedések és viaskodások tartják állandó izgalomban a közéletet, mert már az sem lenne pedagógiai érdek szerint való, hogy a közéletből ezek a harcok és ezek a szenvedélyek bevitessenek az iskolába. Zichy János gróf kultuszminiszter azzal indokolja a kongregációk betiltását, hogy az állami középiskolákban a felekezeti tevékenység és a vallásosság érzés sérelme nélkül okvetlenül kiküszöbölendők tartja.

A kultuszminiszter megkülömbözteti a vallást és a vallásosságot a felekezeti tevékenéstől. A vallás a jellem, az egyéniség, az erkölcs nevelője, az altruistikus emberszerető eszmék terjesztője, az emberiség szolidaritásának pecsété és záloga. Vallás és vallás közt ebben a tekintetben különbség nincsen is, mindegyik megjelöli a jót és a rosszat, az erkölcsöt és az erkölcstelenséget, mindegyik hirdeti a bűnhődését és a jó cselekedet jutalmát, mindegyik rámutat a rossz lelkiismeret mardosó kinszenvedéseire és a lelki béke, a magunkkal való megelégedés nagy, belső gyönyörűségére. Katholicismus, protestántiz-

mus, zsidó hit egyaránt alkalmas arra, hogy jó, becsületes, szorgalmas és mértékletes polgárokat neveljenek a hazának, hiszen csakis a hittanokban van eltérés, az erkölcstanokban ugyanazokat az erényeket hirdetik.

Azt azonban, amit a vallásosság épít, teljesen ieronthatja és tönkretelheti a felekezeti tevékenység, mert a felekezeti tevékenység azt irtja ki a lélekből, ami a vallásosságnak a legnagyobb és legértékesebb ajándéka: az emberszeretet, a mások tisztetét és megbecsülését. Igaza van a kultuszminiszternek: ez a felekezeti tevékenység okvetlenül kiirtandó az iskolákból, de nemcsak az iskolákból, hanem a közéletből is. Természetes, hogy mint minden elfogultság, túlzás és lelki félszesség, úgy a felekezeti tevékenység is elsősorban az ifjúság lelki életében okozhat mérhetetlen kárt és rombolást. Hogyha valahova, akkor az iskolába nem való semmitéle olyan mozgalom, mely kihívhatná a romboló ösztönöket s provokálhatná a különböző felekezeti ifjúság féltékenységét, vetélkedését. Az iskolának egyik hivatása az, hogy tanítson, a tanításra rendelt időt és energiát pedig nem szabad meddő felekezeti vetélkedésekben elfecsérelni. Az iskolának másik hivatása pedig az, hogy neveljen, az emberiség összetartozásának és szolidaritásának a szellemét csepegtesse a fiatal lelkekbe, ezt a nevelőhatást azonban teljesen megsemmisíti az, hogyha a felekezeti tevékenység irány a más hitűektől való különbözőség tudatát és a más hitűek lebecsülését lopja a lelkekbe.

A felekezeti tevékenység tehát ki kell küszöbölni az iskolából s ki kell küszöbölni minden alkalmat, ami felekezeti torzsalkodás ébresztésére alkalmas. A Zichy János gróf erélyes és gyors intézkedését ezért lehet a legnagyobb elismeréssel fogadni, mert ez is egyik záloga annak, hogy az iskola maradjon az önmagáé.

aztán elgondolkoztam rajtuk. Valami elérhetetlen ábrándja lehetett ennek az embernek.

A minap aztán megjött a magyarázat. Amikor hazamentem, a gazdaasszonyom sirva mondta, hogy menjek be Bartayhoz, mert szíven lőtte magát. Már akkor betek óta nem találkoztunk. A szerencsétlen ember halálos sebbel feküdt az ágyon, de még tudott beszélni.

— Hallgass meg susogta, . . . Meg kell halnom, de legalább te tudd meg mi vitt a sirba. Szerelmes voltam abba a leányba, a ki ott a színpadon dalolt. Szegény ember voltam, nem tudtam még közel se jutni ahhoz a ragyogó teremtéshez. De megesküdtem magamban, hogy addig fogok dolgozni, míg a közelébe érek és érdemes leszek rá. A minap azután ellenállhatatlan vágy fogott el, hogy végre közelről is lássam és beszéljek vele, ha csak egyszer is. Azt a módot választottam, hogy én is felnyujtatom a magam keserves keresményéből egy szép bokrétát a színpadra a vizitkártyámmal, aztán fölmegek bemutatkozni.

Tömrdek virágot kapott s a mikor fölértem az öltözője elé a szünetben, sokan álltak ott az ajtó előtt s kértek egy szál virágot. Közel se tudtam jutni hamarosan. Ő meg sorra nézegette a bokrétákon a névjegyeket:

— Ebből nem adhatok, ebből sem, mind jó barátaim. De itt van egy: Bartay Ferenc. Ezt nem ismerem, valami titkos imádó. Na vigyék.

A következő percben szertesét szag-

gatták az én bokrétámat, a melynek illatából több hódolat és szeretet szállt felé, mint a többiekől együttvéve Neki egy szál sem maradt belőle. Megszégyenülve menekültem. A virágokkal a szívemet tépték össze, minden ábrándomat. Beláttam, hogy elérhetetlenért küzdöttem s hogy összetört a szívem minden érzésével, ábrándjával. Erre a fájó szívemre keresek vigasztalást a sir csendességében.

— Ime uraim — fejezte be elbeszélését az öreg ur — ugy-e hogy nem anyagi gondok kergették halálba azt a szegény embert, hanem egy ábránd, a melyet a bensőjében ápolt, a melyről nem tudott senki, a melyet bolondságnak is lehet nevezni, de neki szent volt és eldöntötte a sorsát. Higyjék meg, kevés olyan ember van, a ki meg tud halni egy ábrándért.

ANYÁM.

Anyám, hajad már fehér, hófehér,
S barázdák szánják sápadt arcodat.
Oh nagyon sokat szenvedtél anyám,
Kegyetlenül sokat!

Szegényes fészükben már más lakik
És mi, mint a vándorló madarak
Széjjelszóródva kóborolunk be
Idegen tájakat.

Mostoha párnán, mostoha helyen
Pihenteted le elfáradt fejed
És azt a párnát de megkönyyezi
Két szomorú szemed.

Egyik fiad, tán a legkedvesebb,
Már elpihent, a munka ölte meg,
Fejfája sincs; szebben temetnek el
Egy úri ölebet.

Bitang egy élet a mi életünk
Ó, én jószágos szenvedő anyám,
Az életemmel a te sorsodat
Százszor megváltanám!

Cselédsorban kell tengődnöd neked,
Ki egy sas lelkét csókoltad belém,
Hogy fönt kerengjek büszkén, szabadon
Az égbolt tetején!

Ó, megjártad már a kálváriát
És hajlik már föléd az alkonyat,
Hogy sugarakkal tagyogtassa be
Mártíri arcodat.

De én anyám még fiatal vagyok
S lelkem keserű gyűlöletben ég,
Hogy megbosszuljam érted magamat.
Van rá erőm elég!

Készül egy jobb kor és megváltóit
Nem szültek gögös uri dámák,
Az új megváltókat ti külditek:
Szent proletár anyák!

Írta: Peterdi Andor

HIREK.

A varázsvessző.

Erről az utóbbi időben sokat szerepelt csodálatos requisitumról, Degré dr. csász. tanácsos udvari orvos a „Neue Freie Presse» hasábjain a következőket írja:

Zschokke a „Férfi kora» című novelláiban említést tesz egy Beutler Katalin nevű thurgau (svájci) asszonyról és egy Glatz Ambrus nevű luzerni apátról, aki komoly tudós hírében állott. Mindkettőjüknek megvolt az a különös adományuk, hogy előtűk ismeretlen vidékeken a varázsvessző segítségével, a föld alatt elágazó sós- és édesvízforrásokaj, földalatti bányákat megérezték s fekvésüket pontosan megállapították. Ujabb időben is sokat szerepelt ez a villás ágacska, melynek jelentőséget többek között a német császár is melegen védelmezte.

Minden, ami előtűnk rejtélyesnek tűnik fel, természetes okokon alapszik és az emberi természetben és erőben nem ritkán nyilvánulnak oly jelenségek és problémák, melyeknek keletkezési okát nem tudjuk felfogni. Tulmennék célonom, ha erről a kérdésről tudományos magyarázatokba bocsájtkoznék, csupán annak kijelentésére szorítkozom, hogy a varázsvesszőnek — ennek a villás végű mogyoró- vagy fűzfágnak — a kísérletre a legcsekélyebb befolyása sincs, hanem csupán segédeszköz arra, hogy a kézimok vibrációját láthatóbbá tegye.

Alkalmam volt ily rhabdománst munkaközben megfigyelni. Az illető egy jómodu hölgy: álgyesi Tükör Sarolta úrnő, álgyesi Tükör Jenő nagybirtokos neje. Az urinő földi javakkal dúsan meg van áldva és semmiképp sincs szüksége arra, hogy a nyilvánosság elé tolakodjék. Ott-honos a legelőkelőbb körökben és eddig minden indását a humanitás szolgálatába

állította. Számos kétségbeesett község, neki köszöni vizzel való ellátását. A cs. és k. szab. államvasút kladnói bányafelügyelősége fényes bizonyítványt állított ki Tükörnének abból az alkalomból, hogy újabb szénrétegeket fedezett föl az osztrák államnak. Pöstyén több hideg forrást köszön neki. Azonban legérdekesebb felfedezését Bychory-ban Kubelik Jan birtokán tette, ahol Tükörné négy forrás helyét állapította meg. Az egyik, mely artézi vizet tartalmaz, a prágai egyetemen eszközölt vegyvizsgálat szerint ugyanazon alkotórészeket tartalmazza, mint a marienbadi Rudolf-forrás és hatása is ugyanolyan, mint az utóbbié. Kubeliket a fölfedezés újbóldoggá tette és birtokán egy nagyarányú fürdőt szándékszik berendezni. A főforrás az ő nevét viseli. Kubelik nagy lelkesedéssel beszél forrásairól, melyeknek kihasználását óriási összegekben értékeli. Tudvalevő hogy a művész szomszédja, Hohenlohe herceg a birtokán Bülow forráskutató által felfedezett forrást 1.000.000 koronáért adta el Podjebrad városának.

Tükörné vizforrásokon kívül, arany- és ezüstércekre, ugyancsak szénre, kálira és petróleumra is reagál. Még sohasem tevedt. Nehány nappal ezelőtt egy szomszédos nagyhatalom kormányától, melynek Tükörné a közelmúltban petroleum-forrásokot talált, újabb meghívást kapott, arany- és ezüstbányák felkutatására. Tükörné elfogadta a meghívást és a kormány az útra különvonatot állít rendelkezésére. Oldenburg hercegnőnek is felfedezett 2 forrást. Nyitrára utaztában azt a meglepő felfedezést tette, hogy a személyvonat, amely Tükörné Brogyánba vitte 6 1/2 percig arany- és ezüstbányák fölött haadt el.

Tükörné ep és egészséges, idegrendszere vas és kéréseimre kutatásközben tapasztalt különös érzéseit csak általánosságban tudta leírni. Mindenesetre fenomenális jelenség előtt állunk itt, amelyről már nagyon sokat irtak és vitatkoztak, amelynek megoldását azonban még mindig sűrű, homályos fátyol fedi.

FELHIVÁS.

Az előfizetési díjjal hátrálékban levő t. olvasóinkat felkérjük, hogy az előfizetési összeget a multkor mellékelt postautalvány felhasználásával minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Képviselő és Takarékpénztár. Dr. Jármy István orsz. képviselő, a Pöstyéni Takarékpénztár hivatalos helyiségében, azért mert a Takarékpénztár a képviselő betétkönyveit a neki átadott letéti elismervény visszaszolgáltatása nélkül nem volt hajlandó kiadni, becsületsértő kifejezéseket használt az intézet igazgatósága ellen. Mint értesülünk, a Takarékpénztár Jármy dr. ellen megtette a feljelentést.

A Hitelbank közgyűlése. A Hitelbank közgyűléséről szóló, lapunk mult heti számában foglalt cikkekre vonatkozólag, arról értesítenek bennünket, hogy a községi képviselőtestület, illetőleg az előjáróság tagjai közül, a cikkben említettek kivül, meg a következők szavaztak a fúzió mellett: Weszely Mihály, Fridrichovszky József és Hodina János. — Kíváncsian várjuk, mit szól cablkista kollegáihoz a képviselőtestület, meg az előjáróság?

Mezőgazdasági cukorgyár Pöstyénben. Azok a mindjobban türethetlenebbé váló manipulációk, melyekkel a cukorgyarak a répatermelők helyzetét szinte elviselhetlenné teszik, arra késztették vidékünk gazdaközönségének elítjét, hogy egy új cukorgyár létesítésének az eszméjével foglalkozzanak. Az alapítást úgy tervezik, hogy a részvényesek kizárólag termelőkből kerüljenek ki, mert csak így biztosítható a termelők jogos érdekeinek a megóvása a gyárak immár türethetlenné váló praepotenciájával és a mindinkább fokozódó jogosulatlan követelésekkel szemben. Az alapítók a gyár föléltését Pöstyénben tervezik, mely eltekintve vidékünk

Feuilleton.

Erinnerungen an Königin Draga.

Mitteilungen ihres Leibarztes.

Dr. Michael Welitschkowitsch, der lange Jahre Leibarzt des Königs Alexander und der Königin Draga war, bestätigt jetzt in dem Belgrader Blatte Prawda die Tatsache, dass sich König Alexander, als an der Unfruchtbarkeit der Königen nicht mehr zu zweifeln war, ernstlich mit dem Gedanken trug, den ältesten Sohn des damaligen Prätendenten Prinzen Peter Karegeorgewitsch, Prinzen Georg, zum serbischen Thronerben einzusetzen. Im Zusammenhange damit erzählt Dr. Welitschkowitsch einige sehr interessante Details von der Schwangerschaftskomödie der Königin Draga, die hier wiedergegeben seien.

Der damalige russische Gesandte — erzählt Dr. Welitschkowitsch — hat den Hof direkt gezwungen, zwei russische Professoren als Geburtshelfer kommen zu lassen, während er selbst mit allen erlaubten und unerlaubten Mitteln, sogar mit Hilfe seiner bis dahin selbst unfruchtbaren Gattin, den Hof ausspionierte. Der ältere der beiden Professoren, ein anständiger und ehrlicher Mann, gestand mir,

dass er gar kein Akkoucheur sei und dass er auf „höheren“ Auftrag gekommen sei, um eine eventuelle Kindesunterschabung zu verhindern. Tatsächlich hat dieser Professor nur nach längerer Weigerung das Honorar angenommen, indem er erklärte, er werde schon an der wärts honoriert werden. Nachdem die Herrn Professoren mit ihrer nicht sehr fachmännischen Untersuchung die verstorbene Königin maltreatiert hatten, gaben sie ihre Meinung dahin ab, dass die Königen gegenwärtig nicht vor der Geburt stehe, dass aber eine Schwangerschaft nicht als ausgeschlossen bezeichnet werden könnte. Als ich dem König diesen Bericht mitteilte und er ihn der Königen weitergab, liess sie mich rufen und sagte mir in Gegenwart des Belgrader Frauenarztes Dr. Jowanowitsch folgendes:

»Herr Doktor, bin ich verrückt? Diese Leute behaupten, ich sei nicht schwanger, und ich fühle das Kind im Leibe.«

Dr. Jowanowitsch erklärte ihr, dass die Schwangerschaft auch Einbildung, eine Autosuggestion sein könne usw. Die Königin hörte aufgeregt zu und fragte dann: »Also bin ich nicht schwanger?« — »Leider gegenwärtig nicht,« antwortete Dr. Jowanowitsch.

In diesem Moment trat König Alexander in das Schlafzimmer ein, in dem wir uns eben befanden. Die Königin wendete sich an ihn mit den Worten: »Teurer, habe ich Dir nicht gesagt, dass Du mich nicht zur Frau nehmen sollst? Siehst Du

nicht, wie du durch mich unglücklich bist?« . . . Und dann fiel sie zu Boden. Der König kniete neben ihr nieder, während ich und Dr. Jowanowitsch leise das Zimmer verliessen.

Bald darauf rief mich der König und sagte mir mit Tränen in den Augen: »Herr Doktor, der Königin ist sehr schlecht, sie sieht aus wie eine Leiche.« Wir begaben uns zur Königin, und schon an der Tür rief ihr der König zu: »Lass doch, meine Teure, es ist mir ganz gleich, ob Du gebierst oder nicht. Die Doktoren können sich auch irren, vielleicht wirst Du noch später gebären. Bleibe nur Du mirgesund. einen Thronfolger zu finden, ist nicht schwer. Uebrigens haben wir bereits einen.« — »Wen?« fragte die Königin. — »Ach, den Georg. Wir werden ihm dieses Haus (das gegenwärtige Ministerium des Aeussern) einräumen und mit ihm zusammen leben. Er ist ja unser.«

Später wurde bei Hofe noch häufig über diese Frage gesprochen, und als Königin Draga zur Ueberzeugung gelangte, dass ihre Ehe kinderlos bleiben werde, gab sie zu dem Plane des Königs ihre Zustimmung. Mir selbst sagte sie einmal, sie sehe ein, dass es auch für sie am besten ist, wenn Prinz Georg zum Thronerben eingesetzt wird.

DR. PAJOR
BUDAPEST

VIII. VAS UTCA
17. SZÁM. ::

TELEFON :
6004. és 150-90.

SZANATÓRIUM és GYÓGYINTÉZET

RÖNTGEN-LABORATORIUM. — PÖSTYÉNI ISZAPKURA.

A PÖSTYÉNI ISZAP BUDAPESTI FÖLRAKATA.

kiterjedt répa-kulturájától, kedvező fekvésénél fogva — Hólak-Nagyszombat-Szered-Tavarnok közt úgyszólván centrálisan fekszik — az egyedüli hely a Felvidéken, ahol egy újabb cukorgyár létesítése egyáltalán tekintetbe jöhet. A mozgalom élén Schlesinger Richárd és Fuchs Miksa nagybérlők állanak.

A csendőrtiszti laktanya áthelyezése. A csendőrtiszti laktanya, mely eddig a gróf Erdődy-uton volt, a jeruzsálem-utcai Csimó félsziget házába lett áthelyezve. Ugyanoda helyezik át a szakaszt is, melynek ott megfelelő kaszárnyát fognak építeni. A tárgyalások a telektulajdonossal még folynak.

Cionista gyűlés. A Pöstyéni Cionista Egylet választmánya vasárnap gyűlést tartott, melyen az idei közgyűlés tárgysorozatát állapították meg. Elhatározták továbbá, hogy az egyesületi élet élénkebbé tételére e céljából ezentúl minden szombat este összejövetelt tartanak a Becher-kávéházban.

Uj igazgató. A Royal-szálló igazgatót cserélt. Az új igazgató *Vásárhelyi* Károly, aki legutóbb az ostendei „Splendid-Hotel“-t vezette. A Royal eddigi igazgatója *Bennewitz* Frigyes ugyanily minőségben a Thermiához lett áthelyezve.

A jeruzsálem-utcai szórakozóhelyek. A főszolgabíró, arra való tekintettel, hogy a csendőrtiszti laktanya a Jeruzsálem-utcaba lett áthelyezve, a laktanyával szemben fekvő két szórakozóhelyet ideiglenesen május 1-ig kitelepitette és pedig az egyiket a Szent István-utra, a másikat a Nagy-Sándor-térre.

Megtámadták a fuziót. Mint lapzártá után értesülünk, a Hitelbank több részvényese a múlt héten hozott közgyűlési határozat ellen beadványt intézett a Törvényszékhez, melyben a határozat megsemmisítését kéri. A részvényesek a beadványban kifejtik, hogy a közgyűlésnek nem állott jogában a részvényesekre a Vágújhegyi Népbank részvényeit ráoktrofálni, illetőleg a részvényeseket arra kényszeríteni, hogy a Hitelbank részvényeit a Népbank részvényeivel becseréljék.

Bármely újságra elfogad előfizetést eredeti áron: Földes Hirlapirodája, Pöstyén, Erzsébet-ut 68. Telefon 43.

Vendégforgalom. Fürdőhelyünkön október 1-től november 14-ig 420 vendég fordult meg.

Uj lap Nyitrán. Mult vasárnap dr. F. A. F. Fülöp szerkesztésében, új lap indult meg Nyitrán. A lap címe „Nyitravármegye“ s folytatása a néhány hónappal ezelőtt megszűnt, ugyanily című havi folyóiratnak. A lap ügyes összeállítása, elevensége, szerkesztőjének szakavatott tollára vall.

Halálozás. A múlt héten elhunyt Vágújhegyen életének 72. évében Klein Lipót nyugalmazott tanító. Az elhunyt, aki nagy mestere volt a szónak és a tollnak egyaránt, messze kiemelkedett a néptanítók sablonos csoportjából. A „V. és V.“ rendkívül meleg cikket szentel legutolsó számában a jeles tanfériu emlékének.

A lobonyai pap. Lobonyán új lelkészt választottak az ág. ev. hívők. Zoch Gusztávnak — az újonnan megválasztott lelkésznek — az volt az első teendője, hogy egyházközsége mindazon tagjai ellen, akik a választásnál nem őrá szavaztak, úton-útfélen kellemetlenkedett. A hívők a

bosszúálló pap ellen megtették a feljelentést a felettes egyházi hatóságnál.

Halálos baleset érte Modrón Gáspár Antal 50 éves gazdát. Gáspár a padlásra menet, lezuhant a létráról és szörnyet halt.

A kútba esett Merőczen István József bérkocsis. István boros fővel vizet akart meríteni lovainak, miközben elvesztve egyensúlyát, fejfelé belebukott a nyitott kútba. Hullájára csak másnap akadtak rá.

A nyitrai kórház egyik megüresedett orvosi állására a főispán dr. Zobel Albert nyitrai gyakorló orvost helyettesítette.

Nagyszombatban 1.076.000 kor. befektetéssel vízvezeték és csatorna létesítését tervezi a városi tanács. A javaslat úgy van kontemplálva, hogy a költségek a nyers házbérjövdelemből nyernének fődőzetet és pedig olyképp, hogy ezen jövdelemnek legfeljebb 5%-a volna erre a célra fordítandó.

1400 korona hirdetési díj erejéig pert indított egy Nyitrán megjelenő újság Schwarcz Lipót és Társa nyitrai tejkereskedő cég ellen, melynek több nyilatkozatát tette közzé az illető újság.

Halálra gázolta Nagysurányban egy tolató vonat Berecz István negyedi földművelőt.

Hüttisch Ferencz, a trencsényi 71. gy. e. nálunk is jól ismert karmestere a Prágában állomásozó 28. gy. e.-hez lett áthelyezve. Helyét Heller Antal a temesvári 29. gy. e. karmesterével fogják betölteni.

Önkezűleg vetett véget életének Hupmann Ferencz p. ú. számtanácsos neje Trencsénben. A tett oka búskomorság.

A tripoliszi háború költségei. Viviani tanár olasz nemzetgazdász, a tripoliszi expedíció költségeit a háború kitörésekor egy milliárd lírára becsülte. Akkor olasz katonái körök ezt a becsülést túlmagosnak tartották, most azután kitűnik, hogy a költségek jóval nagyobbak lesznek, amennyire azt eleinte praeliminálták. Ugyanis most már nyilvánvaló, hogy az eddig Tripoliszba küldött 60000 ember nem elegendő és hogy még legalább 20000 embert kell oda küldeni. Ezzel a háború napi költségei, melyeket eddig 1.500.000 lírára becsültek, most már 2 1/2 millió lírára emelkednek, ami havonként 70-80 millió líra hadiköltségnek felel meg.

A nagyszombati gimnáziumot 350.000 korona költséggel újjáépítik. A város a gimnázium céljaira átengedi a szomszédos polgári iskola telkét is, a polgári iskolát pedig a Pannónia-szállóban, melyet erre a célra átalakítanak, fogják elhelyezni.

Erzsébet-ünnepély. A pöstyéni polgári iskola tegnap délután a Royal társalgó-termében boldogemlékezetű Erzsébet királyné emlékére kitűnően sikerült ünnepélyt rendezett. A termet nagyszámu, előkelő közönség töltötte meg. Az ünnepély után a fürdőigazgatóság meguzsonnázta a növendékeket.

Sport.

Galamblovó-versenyek Érsekújvárott. Az Érsekújvári Sportegyesület által f. hó 11. és 12-én rendezett országos galamblovó-versenyek a következő lefolyást vették:

I.-ső Lóry Jenő 20 galambbal, II.-ik Justh Szilárd 19 galambbal. Az Érsekújvári Takarékpénztár tiszteletdíját Lóry Jenő vitte el 11 galambbal. A tétversenyben első lett Justh Szilárd 7 galambbal. Érsekújvár város díját Lóry Jenő nyerte el 6 galambbal, míg az Érsekújvári Kaszinó díja Polónyi Lajosnak lett odaitélve. III. gróf Tekéi József tiszteletdíját Justh Szilárd vitte el. Végül az Érsekújvári Sportegyesület által kitűzött díjat Polónyi Lajosnak ítélte oda a zsűri.

Közgazdaság.

Az Unio kereskedelmi részvény társaság galgóczi telepét e hét folyamán nyitja meg.

Uj részvénytársaság alakult f. hó 13-án Budapesten „Obesztercei Erdőipar Részvénytársaság“ címen a D'Harcourt féle obesztercei erdőségek exploitalására. Az igazgatóságba Blum Bernát, Fuchs Miksa, Elek Henrik, Löwy Mór és Rufeisen Alajos lettek megválasztva. A felügyelő-bizottság elnöke lett baranyavári dr. Ullmann Pál. Az alaptőke 1.600.000 kor.

Egy műtrágyagyár létesítését tervezi Nyitrán a Nyitrai Hitelbank, öt millió korona alaptökével. A bank állítólag már meg is vette a gyár részére szükséges telket.

Részvénytőke emelés. A Vágújhegyi Hitelbank legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy alaptökéjét 500 dbf 200 koronás új részvény kibocsátásával 200.000 koronáról 300.000 koronára főlemeli. Két régi részvény után 1 új részvény jár, amelyre azonban csupán 100 koronát kell befizetni, mert a másik 100 koronát a tartalékalapból fődőzik. A befizetések január 5-én eszkozlendők.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése Szilveszternapján. Az idén december 31-e, vagyis Szilveszter napja vasárnapra esik, minélfogva a törvényes vasárnapi munkaszünet fenntartása esetén a kereskedők elesnének attól a haszontól, melyet az újévi tömeges bevásárlások hajtának. Ez okból a Fővárosi Kereskedők Egyesülete elhatározta, hogy kérvénnyel járul a kereskedelmi miniszterhez, az idei Szilveszter napján a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése iránt. Nincs benne kétségünk, hogy ezt a méltányos kérelmét a miniszter teljesíteni fogja, csak annyi hozzáadni valónk van, hogy a felfüggesztést nemcsak a főváros, hanem az egész ország területére terjesszék ki.

Államsegély iparfejlesztési célokra. A kereskedelmi tárca jövő évi költségvetésének indokolásában kimutatást közöl az iparfejlesztési akció keretében nyújtott állami segélyekről és állami kedvezményekről. A kimutatás az 1910. szeptember 1-től 1911. július 1-ig terjedő időszakra vonatkozik. Ezen idő alatt új gyárak létesítésének biztosítására 1.205.000 korona segély engedélyeztetett, mely összeg négy gyár és pedig ólomkohó, egy speciális üveggyár, egy fagombgyár és egy len- és kenderszövőgyár között oszlik meg.

A téglagyárak forgalma az idén is nagyjában a tavalyihoz hasonló keretek között mozog. Az idén november 1-ig 248 millió darab téglát szállítottak a kártellált gyárak, míg tavaly az év első tíz hónapjában 251 milliót. Az 1910. év egész forgalma körülbelül 300 millió darab volt, úgy hogy kedvező időjárás mellett, előrelátha-

PLATTFÜSSIGE!

Jeder, der mit Plattfuss behaftet, sollte es nicht versäumen, sich den vom Fachärzten empfohl., patentierten Laufer'schen Plattfusschuh anzu-schaffen. Alleinige Erzeuger: SZEKELY és TÁRSA, BUDAPEST, Muzeum-körút 9. In Pöstyén im Schuhwarenhaus des orthop. Schuhmachermeisters SCHULCZ, neben dem Kurhotel.

tólag a folyó évben is elérik ezt a számot. A jövő évre is történetek már nagyobb kö-tések és a szakkörökben az a vélemény uralkodik, hogy a kedvező politikai és pénzviszonyok mellett, a jövő évben is még nagyon élénk lesz az építkezési kedv, mert a fővárosban még mindig erősen érez-hető a lakáshiány.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. V. Szívesen megteszek mindent. Sajnos, az emberek ilyenek. Nemo profeta . . . Üdv.

V. V. Későn kaptuk. Legközelebb sorát ejtjük. Kérünk egyéb tudósítást is.

Dr. F. F. Grat. Megindítottuk.

K. G. G. Mi van az ígért szenzációkkal? Megreklamáltam.

Dr. Zs. December 15—20. körül otthon lesz?

Érdeklődő. Lemondott. Nyomban utána küldöttséget menesztettek hozzá s akkor a kül-döttség ismételt kérésére, visszavonta.

Bérlő. A letétjegy előkerült s így aztán mi-sem akadályozta a könyvecskék kiszolgáltatását. Mindenesetre furcsa.

Pöstyén község Előjáróságától.

Hirdetmény.

5609
1911 sz.

Alúírt községi előjáróság e-zennel közhírré teszi, hogy az állami-, megyei- és községi adó-hátrálékosoknál, valamint a had-díjjal hátrálékosoknál is mai na-pon kezdetét vette a zálogolás.

Felhívjuk tehát az adóval hátrálékos közönséget, hogy tar-tozását a lehető legrövidebb i-dőn belül egyenlitse ki.

Egyben közhírré tesszük, hogy a megzálogolt tárgyak a törvé-nyes határidő leteltével, nyilvános árverésen eladatnak.

Kelt Pöstyén, 1911, nov. 18.

P. H.

ij. Wasserburger Karoly s. k. Ribarits Jakab s. k.
adóügyi jegyző. bíró.

Nachrichten.

Die Errichtung einer Zuckerfab-rik in Pöstyén wird geplant. An der Spitze der Bewegung stehen die Gross-pächter Richard Schlesinger und Max Fuchs.

Der Fusionsbeschluss der Kreditbank wurde — wie wir nach Schluss des Blattes erfahren — von mehreren Aktionären an-gefochten. In der Petition wird hauptsäch-lich darauf hingewiesen, dass die Aktionä-re wider ihren Willen nicht gezwungen werden können, ihre Aktien auf solche eines fremden Institutes umzutauschen.

Die Union Handelsaktiengesell-schaft wird ihre oberungarische Filiale in Galgócz im Laufe dieser Woche eröffnen.

420 Gäste wurden vom 1. Oktober bis 14. November im Meldeamt registriert.

Der Direktor des Grand Hotel Royal Herr Fr. Bennowitz, verlässt seinen Posten und wird die Direktorstelle des neuen Thermia-Hotel antreten. Seinen bisherigen Posten wird der Direktor des Splendid-Hotel in Ostende, Herr Karl Vásárhelyi beklei-den.

Eine neue Gendarmeriekaserne soll demnächst auf dem Csimó'schen Grun-de in der Jerusalemgasse, errichtet werden. Die Unterhandlungen sind bereits im Zu-ge.

Der Pöstyéner Zionistenverein hielt vergangenen Sonntag eine Ausschus-sitzung in welcher die Tagesordnung der demnächst stattfindenden Generalversamm-lung festgesetzt wurde. Weiters erbrachte die Sitzung den Beschluss, dass zur Bele-bung des Vereinslebens allwöchentlich am Sonnabend gesellige Zusammenkünfte ab-zuhalten sind. Zum Vereinslokal wurde das Café Becher bestimmt.

Ihre Zeitung können Sie zu Originalpreisen durch das Zeitungs-bureau Föl-des, Pöstyén (Erzsébet-ut 68.) abonnieren. Telefonruf: 43.

Aus der Jerusalemgasse wurden die beiden öffentlichen Häuser verlegt, da die Amtslökalitäten des Gendarmerie-Flügel-kommandanten im Csimó'schen Hause un-tergebracht werden mussten. Bis zur Fer-tigstellung der zu diesem Zwecke geplanten Häuser in der Nähe der Petőfigasse, wurde das eine „Etablissement“ auf dem Nagy Sándor-tér, das andere auf der Szt. István-út untergebracht.

Briefkasten der Redaktion.

A. Berlin. Die Liste ging nicht direkt, son-dern wurde irrthümlich hierher gesendet. Seither dürften Sie ja in dem Besitze derselben sein.

Kaufet
nichts anderes gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, und Ver-schleimung, Krampf- u. Keuch-husten, als die feinschmeckenden

Kaiser's

Brust-Caramellen

mit den „Drei Tannen“

6050 not. begl. Zeugn. v. Aerzten u. Privaten

verbürgen den sicheren Erfolg

Packet 20 und 40 Heller.
Dose 60 Heller. Zu haben bei Josef Meth, Apoth. z. Heil; Josef in Pöstyén. G. Emanuel Salvator Apotheke in Pöstyén.

Házeladás.

A Pöstyénben, Ferencz Jó-zsef-út 5. sz. alatt levő ház,
az új

F Ü R D Ő P A R K

oldalán fekvő szép telekkel szabad kézből eladó. Köze-lebbi értesítéssel szolgál a
:—: tulajdonos : —:

RÓTH NÁNDOR

Budapest, VII., Csengeri utca 10.
II. lépcsőház, földsz.

Ki meri elmondani

magáról hogy zongora véelnél nyu-godt lélekkel meg merne bizni szak-értelmében — Nemcsak laikusok, de fejlett zenei tudású emberek is gyakran sulyos anyagi csalódások árán jöttek rá arra, hogy zongora vásárlásánál legnagyobb biztosíték az eladó czég intaktsága becsületessége és ami szintén fő, műérzéke. A

„MUSICA“ R.-T.

men száraz elárúsítója vevőinek, de egyben jóindulatu barátja, tanácsadója, is. Ha tehát nem akar csalódní, ha nem akarja drá-ga pénzét kockáztatni, ha készpénzért vagy igen előnyös feltételek mellett jó, szép, mo-dern és művészi kivitelű zongorát, vagy pia-ninót akar vásárolni, forduljon teljes bizalom-mal Magyarország legnagyobb zongoratele-péhez a

MUSICA részvénytársasághoz
befizetett részvénytőke 600.000 kor.

A legkiválóbb zongorák: Ehrbar, Grotrian Steinweg's Nachf. stb. vezérképviselője
Budapest, VI., Teréz körút 1. sz.

Ha hátalpa van!
Ha ny a lába!

KÉNY a szakorvosok által ajánlt szabad Laufer-hátalpíró prospektusok. — Egyedüli készítő

SZEKELY ÉS TÁRSA

ortopéd cipő-készítő
Budapest, Muzeum-körút 9.

Képes árjegyzék mindennemű ci-pőkről ingyen.

Hausverkauf

Das Haus Pöstyén, Franz Jo-sefstrasse 5., mit schönem Baugrund gegen die

P A R K S E I T E

ist aus freier Hand zu ver-kaufen. Näheres beim Eigen-tümer : —: tümer : —:

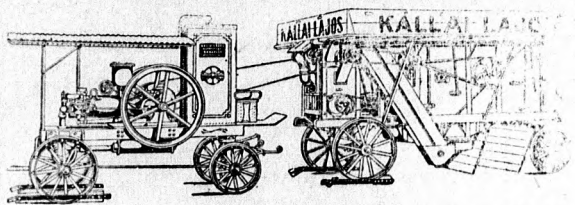
NATHAN ROTH

Budapest, VII., Csengeri utca 10.
II. lépcsőház, földsz. 9.

Betrifft zeitgemässe Fussbekleidung

ORTHOPÄDISCHE SCHUHE, STRASSEN-
UND GELEGENHEITSSCHUHE, JAGD-
STIEFEL, TENNISSCHUHE, AMERIKA-
NISCHE SCHUHWAREN IN GEDIEGEN-
STER QUALITÄT UND FEINSTER AUS-
STATTUNG: SCHUHMACHERMEISTER
SCHULCZ. LADEN NEBEN D. KURHOTEL

„A köztudatba ment át“, hogy csakis KÁLLAI LAJOS motorgyára

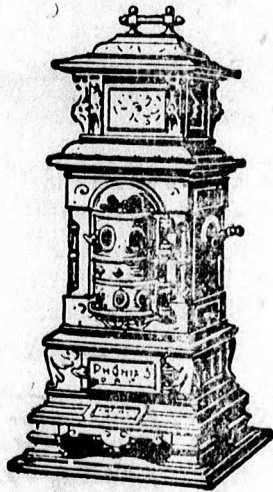

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja teljes jótállás mellett
a leghíresebb motorcséplő-
készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-fő árlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár
Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos hírneves motorgyára nem te-
vesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakaré-
kosabb fűtőegységei Egészségi szempontból
a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel egész télen ég,
mialtál a sok fáradsággal és költséggel járó
mindennapi betűzés megtakarítatik. Lá-
tható tűz. eredeti biztonsági szabályozó.

Gázlevegő vagy robbanás teljesen ki-
zárva. ellenben mindig egyenletes és egész-
séges melegség, különösen a szoba alsó
légrétegeiben is

Egyedüli elárultatás nagy választék és raktár.

POLLÁK E. D.

vaskereskedése
P Ö S T Y É N.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“

részvénytársaság NYITRA székhelyllyel

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább-
eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázók keresztvitelére ha-
szonrészesezés vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és vétel-
leket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű-
és tűzfát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzkezeszán-
tásokat. Saját és bérelt bányáiból szállít meder és zuzott kavicsot, építő
homokot, coulét, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ügynöki
közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva

Részletes felvilágosításokkal készségesen **NYITRÁN**
szolgál a bank igazgatósága

FÜRDŐVENDÉGEK

figyelmébe ajánljuk a Fürdőszálló
éttermét és kávéházát. Kitűnő magyar
konyha. Elsőrendű magyar fajborok.
Penzió-rendszer. Olcsó árak. Uj bérlő:

POÓK ENDRE.

A butorvásárló n. é. közönség szives figyelmét
felhívom
Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a
levő

Butorkészletem

megtétekintésére, hol a mai kor igényeinek meg-
e lelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos
árakon beszerezhetők — javításokat, átalakításor-
kat, képeret zéseket olcsón eszközölk.

Weszely Gyula

butor asztalos.

Butorok

Hálóok, ebédlők, uriszobák, sza-
lónok, teljes szálloda, kávéház,
vendéglő és kávétervezések
vas- és rézbutorok, szőnyegek,
függönyök, csillárok és zongo-
rák szállítatnak bárhová :-:

kézpénzért, vagy rendkívül
előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1
korona. Teljes berendezésnél
utazó mintákkal díjmentesen
küldetik bárhová.

Modern Lakberend. Vállalat

Budapest, IV., Gerlőcy-u. 7. sz.

(Központi városháza mellett.)

SIRKÖVEK

gránitból, syenitből, márványból
és homokkőből, ugyszintén butor
márványlapok, valamint a szobrá-
szat körébe vágó mindennemű
munkák kivételére ajándkozik

RYMPLER V., PÖSTYÉN

Kossuth Lajos út 7.

**SZOBRÁSZ ÉS HATÓSÁGILAG
VIZSGÁZOTT KÖFARAGÓMESTER.**